

Kosovo oslávilo prvé výročie vyhlásenia nezávislosti

V utorok večer 17. februára vyšli do ulíc mnohí Albánci a so zástavami oslavovali nezávislosť. Ulice v Prištine boli zaplnené tisíckami Albáncov, ktorí niesli červeno-čierne albánsku zástavu, nové kosovské modro-zlaté zástavy a zástavy západných spojencov.

Deväťdesiat percentá albánska väčšina vie, že radosť nezdieľajú kosovskí Srbi. Srbská menšina v Kosove neuznáva oddelenie a funguje v rámci srbského štátu v oblastiach zdravotníctva, školstva a štátnej správy.

Počas osláv srbský prezident Boris Tadić vyhlásil, že Kosovo nikdy nebolo štátom a pre Srbsko bude vždy iba južnou provinciou. Počas vojenského výcviku v Novom Sade podotkol, že Srbsko nikdy neuzná nezávislé Kosovo. Okrem iného, Tadić povedal, že 17. február je deň, kedy došlo k protiprávnemu aktu, keď Priština protiprávne vyhlásila Kosovo ako nezávislý štát.

Kosovskú nezávislosť zatiaľ uznalo 54 najmä západoeurópskych štátov. Z 27 členských krajín EÚ uznalo nezávislosť Kosova 22 a 5 neuznalo: Slovensko, Španielsko, Cyprus, Rumunsko a Grécko.

Gisela Kalenbach poslankyňa Európskeho parlamentu a bývalá vedúca misie OSN v Kosove uviedla, že EÚ by mala mať spoločnú politiku voči Kosovu a taktiež vyzýva na trpezlivosť pokiaľ Kosovo vybuduje svoje politické sily, ktoré zabezpečia vybudovanie demokracie a štátnych inštitúcií.

Podľa rumunského europoslancu Adriana Severini situácia v Kosove je neistá a nejasná čo predstavuje nestabilitu pre zahraničné investície.

Podľa britského europoslancu nezávislosť Kosova bol zlý výber a to najmä z dôvodu, že dve najväčšie členské krajiny OSN (Rusko a Čína) neuznávajú nezávislosť Kosova.

Zdroj: BalkanInsight, BBC News

Spor o hranicu medzi Slovinskom a Chorvátskom

Slovinsko ako prvá bývalá krajina Juhoslávie, ktorá sa stala členskou krajinou EÚ v roku 2004, začala blokovat' predvstupové rozhovory Chorvátska pre 18 rokov trvajúci spor o malom zálive v Jadranskom mori.

Keď sa pozeráte na Piran z lodí, je to krásny pohľad. Vidíte mesto v benátskom štýle, vybudované z vápenca a mramoru, ktoré obmýva Jadran. Tento iba 20 km² veľký záliv je príčinou veľkých diplomatických vín. Dĺžka slovinského pobrežia je 46 km a preto predstavuje bohatstvo pre Slovinsko ako aj bránu do medzinárodných vôd. Na druhej strane Chorvátsko má 1 700 km jadranského pobrežia.

Aj napriek tomu, Chorvátsko žiada aby hranica bola v strede zálivu Piran. Slovinsko tak má obavy, že jeho lode potom nebudú mať voľný prejazd k moru.

V čase kedy boli obe krajiny súčasťou Juhoslávie, tento problém neexistoval. Od roku 1991, kedy vyhlásili nezávislosť, objavili sa problémy so zadržiavaním rybárskych lodí a poškodzovaním rybárskych sietí. „Je to veľký problém,“ hovorí Milenko Bulezan, ktorý v tomto zálive chytá ryby už 20 rokov. „Keby sme vedeli kde je hranica, tak by sme ju rešpektovali, no stále nevieme.“

Slovinské veto: Slovinsko má silné postavenie v EÚ. Ako ktorákoľvek iná členská krajina EÚ, môže vetovať žiadosť Chorvátska o vstup do EÚ. Už v decembri minulého roka Slovinsko veto využilo

a zablokovalo veľký balík prístupových rozhovorov. Podľa ministra zahraničných vecí Slovinska Samuela Zbogara dôvodom bolo, že Chorvátsko v prístupových rozhovoroch s EÚ poskytlo mapy a dokumenty, ktoré prejudikovali riešenie sporu o hranice. Chorvátsko sa teraz ocitlo v časovej tiesni. Ak sa spor o hranice nevyrieši v nasledujúcich týždňoch, Chorvátsko nebude môcť ukončiť predvstupové rozhovory s EÚ do konca tohto roka.

Obe krajiny navrhujú rozdielny spôsob riešenia sporu. Slovinsko preferuje mediáciu sporu prostredníctvom EÚ. Podľa Chorvátska by spor mal riešiť Medzinárodný súdny dvor v Haagu (zriadený OSN).

Zdroje: BBC News, Bay of Piran by Oana Lungescu